

طراحی مدلی برای شناسایی فرصت های کارآفرینی در مناطق بندری

مهدی کاظمی^۱، محمد مهدی پورسعید^۲، علی توسلی^{۳*}

۱- دانشیار گروه آموزشی مدیریت، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه شهید باهنر کرمان

۲- استادیار گروه آموزشی مدیریت، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه شهید باهنر کرمان

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت کارآفرینی، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه شهید باهنر کرمان

چکیده

کارآفرینی در اقتصاد رقابتی و مبتنی بر بازار امروزه دارای نقش کلیدی است. به عبارت دیگر در یک اقتصاد پویا، ایده ها، محصولات و خدمات همواره در حال تغییر می باشند و در این میان کارآفرین است که الگویی برای مقابله و سازگاری با شرایط جدید را به ارمغان می آورد. وضعیت اقتصادی کشور و ترکیب جمعیتی امروزه بیش از پیش ما را نیازمند یافتن زمینه های پیشرو در صحنه اقتصادی می کند و در این راستا ضرورت داشتن مدل، الگوها و راهکارهای مناسب جهت آموزش، تربیت و استفاده بهینه از نیروی فعال و کارآفرین بیشتر می شود. در این تحقیق به دنبال شناسایی و اولویت بندی فرصت های کارآفرینانه در مناطق بندری هرمزگان پرداخته شده است که بدین منظور با توجه به مرور ادبیات و تجزیه و تحلیل نظرات کارشناسان، خبرگان و مدیران و استفاده از روش دلفی چهار معیار صنعتی، بازرگانی، تولیدی و خدماتی به عنوان شاخص های کلان در ایجاد فرصت های کارآفرینانه شناسایی شدند و همچنین زیر معیارهای هر بخش نیز بر همین اساس نهایی شد و در انتها مدل نهایی ترسیم گردید.

کلمات کلیدی: کارآفرینی، مناطق بندری، بازرگانی و تولیدی

۱- مقدمه

در سالیان اخیر و با گسترش تحقیقات کارآفرینی، شناسایی فرصت نیز به عنوان نقطه تمرکز کارآفرینی مورد توجه پژوهشگران قرار گرفت. به اعتقاد بسیاری از پژوهشگران حوزه ی کارآفرینی، تشخیص فرصت مهم ترین گام در فعالیت های کارآفرینانه است. شناسایی فرصت های کارآفرینانه یکی از مراحل فرایند کارآفرینانه است که در کنار ارزیابی و بهره برداری، سه جزء اصلی این فرایند را تشکیل می دهند. از نظر کورنر و هو، فرصت قلب کارآفرینی است. تشخیص فرصت یکی از مهم ترین توانایی های کارآفرینان موفق در دنیای امروز شناخته شده است. بنابراین، بدون وجود فرصت کارآفرینی رخ نمی دهد. بی شک شناسایی فرصت بدون ارتباط یافتن با فرایند کارآفرینی آن را از قالب مورد نظر ما خارج می کند؛ به همین دلیل می توانیم ارتباط غیر قابل گسست آن را با کارآفرینی در تعاریف انجام شده از شناسایی فرصت ببینیم. تأکید بر توجه به فرصت و شناسایی فرصت تا آنجا پیش رفت که شناسایی فرصت را قلب کارآفرینی نامیدند. بسیاری از کشورهای جهان معتقدند کارآفرینی نقش اجتناب ناپذیری در بهبود بهره وری و رشد اقتصادی ایفا کرده و در واقع مترادف با موفقیت فردی، سازمانی و ملی است (صفری و میرزایی بافقی، ۱۳۹۳). گیوزاردی و مازوکچی معتقدند اهمیت کارآفرینی در توسعه ی اقتصادی کشورها و افزایش منابع، آن را به همراه کار، زمین و سرمایه تبدیل به یکی از چهار نهاده ی اصلی اقتصادی کرده است. این فرایند در محیط ها و نظام های اقتصادی متفاوت توسط افرادی روی می دهد که فرصت های اقتصادی ارزش آفرینی برای افراد و جامعه را در می یابند (گیوزاردی و مازوکچی^۱، ۲۰۱۳). توانایی کشف فرصت ها، تأمین منابع مالی مورد نیاز، شناسایی اماکن و سایت های برتر، استخدام طراحان به

^۱ - Guizzardi & Mazzocchi